

HSN-AU § 113 Ansökan från vårdcentralen Visborg om listningstak efter 2023

Ärendenummer: HSN 2021/631

Arbetsutskottets förslag till hälso- och sjukvårdsnämnden

- Ärendet lämnas öppet till hälso- och sjukvårdsnämnden.

Sammanfattning

Vårdcentralen Visborg har inkommit med begäran om permanent listningstak efter att nuvarande tak som gäller till och med årsskiftet 2023 upphör. Vårdcentralen har haft tillfälliga listningstak som beslutats vid olika tillfällen sedan 2010.

Vårdcentralens argument för ett permanent listningstak är svårighet att rekrytera läkare vilket påverkar arbetsmiljön och trångboddhet i lokalerna. Svårighet att rekrytera och trångboddhet i lokalerna gäller även samtliga av egenregins vårdcentraler. Men då hälso- och sjukvårdsförvaltningen har sistaansvar att säkerställa att alla gotlänningar som så önskar ska ha en vårdcentral att lista sig på, är inte listningstak vägen att gå.

Det beslut som hälso- och sjukvårdsnämnden har fattat angående riktvärde om 1100 listade patienter per specialisläkare är ett led i att förbättra arbetsmiljön för läkare i primärvården och att befrämja rekrytering av nya läkare.

Ett permanent listningstak strider mot intentionerna i Lagen om Vårdval för primärvård som utgår ifrån befolkningens möjlighet att välja utförare och där likabehandlingsprincipen är central. I §1 i Lagen om valfrihetssystem (2008:962) står följande: Med valfrihetssystem enligt denna lag avses ett förfarande där den enskilde har rätt att välja den leverantör som ska utföra tjänsten och som en upphandlande myndighet godkänt och tecknat kontrakt med.

En ny paragraf i hälso- och sjukvårdslagen anger att regionen får besluta om att begränsa antal listade hos utförare och att avslag får ges endast om det finns särskilda skäl. Hälso- och sjukvårdsförvaltningen anser att en utförare haft listningstak sedan 2010 kan anses som särskilda skäl och att konkurrensneutraliteten inom vårdvalet på Gotland åsidosätts.

Förvaltningens bedömning är att ett långsiktigt beslut bör fattas gällande listningstak för vårdcentralen, genom att avslå vårdcentralens begäran om permanent listningstak. Dock är förvaltningens bedömning också att ett upphävande av listningstaket direkt from 2024 kan vara svårt för vårdcentralen att hantera och att en omställningsperiod förmodligen är nödvändig. Därav föreslår förvaltningen ett höjt listningstak under två år, för att from 2026 tas bort helt.

Bedömning

Förvaltningens bedömning är att ett permanent listningstak för Vårdcentralen Visborg är oförenligt med uppdraget ställt i Krav- och kvalitetsboken för vårdcentralerna på Gotland. Det är också oförenligt med intentionerna i Lagen om Vårdval för primärvård som utgår ifrån patienternas möjlighet att lista sig på den vårdcentral som man önskar. Det är också en ensidig konkurrensfördel för Vårdcentralen Visborg att med ett listningstak ha möjlighet att begränsa sin verksamhet till en nivå som man anser vara optimal, utan hänsyn tagen till befolkningens önskemål eller påverkan på andra vårdcentralers uppdrag.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse hälso- och sjukvårdsförvaltningen daterad 2023-08-22
Ansökan om listningstak för Vårdcentralen Visborg inkom 2023-07-28